

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy 7

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ					
<i>Źródło – wyraz wieloznaczny.</i>	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	* znajduje inne związki frazeologiczne ze słowem „źródło”
<i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
<i>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.</i>	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych utworów	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język)	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka

<p>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek 	<ul style="list-style-type: none"> * rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości i hierarchizowaniu ważności 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
<p>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
<p>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
<p>Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski * dzieli wyraz na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między wymową a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie wykonuje zadania 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie dzieli wyrazy na głoski, litery, sylaby

<i>Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> * łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
<i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku 	<ul style="list-style-type: none"> * próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
<i>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm 	<ul style="list-style-type: none"> * porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
<i>Rozmowa historyka z historią – Norman Davies o Europie.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy
<i>Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych z Europą 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę

<i>Sposób na dobrą notatkę.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu) 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie 	<ul style="list-style-type: none"> * notuje informacje z tekstu w formie różnych notatek
<i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
<i>Czym jest kultura?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje dobra kultury narodowej
<i>Etykieta językowa na co dzień.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę 	<ul style="list-style-type: none"> * dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> * nagrywa filmik o zasadach kulturalnego zachowania
<i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje projekt kartki z kalendarza (może być z wymyślonym świętem) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność

<i>Podział głosek w języku polskim.</i>	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	* bezbłędnie charakteryzuje wszystkie głoski
<i>Uczymy się argumentować własne zdanie.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat wypowiedzi * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	* potrafi ocenić wypowiedź argumentacyjną kolegów, wskazać błędy i je poprawić
<i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
<i>Jak edytować tekst?</i>	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu	* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego
<i>Jaką wznieść świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie	* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka	* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez nich budowlami; uzupełnia schemat	* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu i Asyrii	* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków i Egipcjan

<i>Przysłowia mądrością narodu.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia przerośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy 	<ul style="list-style-type: none"> * poprawia błędy w przysłowiaach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy fragment „Księgi przysłów”
<i>Co symbolizuje wieża Babel?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
<i>Opis i interpretacja obrazu.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje notatkę interpretacyjną, wykorzystując wiedzę o historii i kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
<i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie opisuje cały proces upodobnienia zachodzący w wyrazie
<i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego typu humoru 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystując fragment Starego Testamentu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego

<i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
<i>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
<i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje cechy ballady w poznanej tekście * tworzy neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej
<i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Leśmiewicza „Sim city”.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją 	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje nawiązania literackie do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”

Piszemy fragment utworu dramatycznego.	<ul style="list-style-type: none"> * czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.	<ul style="list-style-type: none"> * podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres” 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu
Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?	<ul style="list-style-type: none"> * wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy 	<ul style="list-style-type: none"> * stosuje reguły akcentowania wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną 	<ul style="list-style-type: none"> * czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * bez trudu wskazuje w tekście wyrazy o odmiennym od typowego akcencie
„U źródeł” – powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje pracę na wybrany temat 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania

<i>wiadomości.</i>	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką	* przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną	* wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera		testowe
<i>Nasz projekt.</i>	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej	* tworzy zasady gry	* wykonuje planszę i inne elementy gry	* prezentuje grę
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
<i>Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</i>	* zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazując różnice	* wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia	* tworzy słowny projekt wymarzonego domu	* przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem	* przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
<i>Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.</i>	* zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	* wymienia elementy świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu	* opisuje przestrzeń domu i najważniejsze elementy	* wypowiada się na temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście	* przygotowuje informację na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk
<i>Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterów, narratora	* opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne	* do zaproponowanych też tworzy argumenty	* opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje	* redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich”
<i>Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmen-</i>	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu	* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia	* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi

<i>tem powieści Zuzanny Orlińskiej.</i>		bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników	i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów		
<i>Jak napisać spójny i logiczny tekst?</i>	* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst według własnego pomysłu	* pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu
<i>Analiza słotwórcza wyrazów.</i>	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słotwórstwem	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słotwórczej prostych przykładów	* tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo	* dokonuje analizy słotwórczej wszystkich wyrazów	* dostrzega różnice między stworzonymi wyrazami
<i>Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.</i>	* opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu	* nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-eksponatu w muzeum	* wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa	* tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków

<i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
<i>Co to jest rodzina wyrazów?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> * wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> * do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę 	<ul style="list-style-type: none"> * samodzielnie tworzy wykres dużej rodziny wyrazowej
<i>Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści „Jablko Apolejki”.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin
<i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki pod kątem zawartych treści 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
<i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
<i>Uniwersalny charakter bajki Michela</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat bajki i postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia skuteczność metody zastosowanej 	<ul style="list-style-type: none"> * uczestniczy w dyskusji na temat cech 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli rodziców w ży- 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki

<i>Piquemala pretekstem do dyskusji.</i>	bohaterów	przez ojca * wskazuje cechy bajki	współczesnych rodzi- ców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	ci młodego człowieka (wpływu na kształtowa- nie postaw, zachowań dziecka)	z własnymi
<i>Poznajemy typy formantów.</i>	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy po- chodne, będące okre- ślonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepo- dzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrost- ków nowe wyrazy * dopasowuje zna- czenie do przedrostka	* bezbłędnie nazywa typ formantu w wyrazie pochodnym
<i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego.</i>	* omawia treść wybra- nych trenów * zna okoliczności po- wstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu	* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuc ojcowskich	* analizuje i inter- pretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren	* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne i filozoficzne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej	* przygotowuje prezen- tację multimedialną na temat życia i twórczo- ści (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego
<i>Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.</i>	* omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę	* opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza	* wypowiada się na temat emocji towarzy- szących Odyseuszowi w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie	* wskazuje i omawia fragmenty tekstu uka- zujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży	* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”

<i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> * zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
<i>Redagujemy opisy przeżyć.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane 	<ul style="list-style-type: none"> * w formie pisemnej nie popełnia błędów
<i>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
<i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów 	<ul style="list-style-type: none"> * zna typy skrótów, skrótowców i określa ich funkcje w tekście * zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie rozpoznaje typ wyrazu złożonego i skrótowca oraz stosuje zasady interpunkcyjne w skrótach
<i>W jaki sposób Stefan</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje kartkę 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje pracę doty- 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia poznane

<i>Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?</i>	treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu	z pamiętnika wybranego bohatera	czącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
<i>Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście.</i>	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne odpowiednimi wyrazami * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	* zna znaczenie słowa „pejoratywny”
<i>Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.</i>	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów przedstawionych na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych
<i>Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka.</i>	* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych	* stosuje się do wszystkich kryteriów oceny tej formy wypowiedzi
<i>Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego „Żona”</i>	* omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego	* redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów	* opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze	* wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współ-	* przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która

<i>modna”.</i>		tekstu	cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów	czesnej „żony modnej”	dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III
<i>Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”.</i>	* opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter	* analizuje poszczególne elementy przedstawione na obrazie	* interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci	* podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu	* przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha
<i>Funkcja eufemizmów i prozaizmów.</i>	* rozumie pojęcia: eufemizm i prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych eufemizmów i prozaizmów	* wskazuje omawiane pojęcia w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady eufemizmów, prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	* tworzy wypowiedź, w której świadomie wykorzystuje eufemizmy i prozaizmów
<i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny	* wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
<i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i>	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami	* w twórczy sposób prezentuje rozwiązanie problemu
<i>Rozmawiajmy o stereotypach w rodzinie.</i>	* określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny	* opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych	* wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia	* porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny,	* redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie

		zachowań ukazanych w tekście	przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru	zwracając uwagę na relacje panujące między członkami	
Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.	* omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych	* tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności	* komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego	* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”	* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie
Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” Katarzyny Ryrych.	* określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy	* wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list	* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych	* przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	* w twórczy sposób prezentuje rozwiązanie problemu
„Śladami cywilizacji – dom” – powtórzenie wiadomości.	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	* bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania testowe
Nasz projekt.	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	* nagrywa wywiad

CZŁOWIEK I PRAWO

Człowiek i prawo –	* uzupełnia wybrane	* wyjaśnia znaczenie	* tworzy tekst na temat	* wypowiada się na	* wypowiada się na
---------------------------	---------------------	----------------------	-------------------------	--------------------	--------------------

<i>ćwiczenia językowe.</i>	związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	wybranych związków frazeologicznych	wybranego bohatera literackiego lub filmowego	temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
<i>Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu	* przygotowuje prezentację na temat ciekawostek związanych z Kodeksem Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu
<i>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</i>	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	* potrafi sporządzić opis bibliograficzny do wykorzystanego cytatu
<i>Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.</i>	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybranego przykazania	* analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kiesłowskiego prezentujących omawianą tematykę)
<i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem	* przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy	* omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej	* wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego	* w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cycerona

		fikcyjne i rzeczywiste	* pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cyncerona	europejskiego	
<i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?</i>	* zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę	* wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach	* objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens	* przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.)	* przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
<i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.</i>	* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	* przygotowuje prezentację o częściach mowy i ich funkcji w zdaniu
<i>Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację	* sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji i znaczenia ustawienia stołu	* wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza	* przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich
<i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i>	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniej-	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw czło-	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw

	sze informacje	* analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	wieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	Człowieka w Strasburgu
Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom	* omawia najważniejsze niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w przedstawionych scenkach	* przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania
Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protest songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtują-	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury

		cych ich osobowość i wpływających na rozwój		na zadany temat	
<i>Iqbal Masih – mały wielki człowiek.</i>	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania	* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru	* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu	* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka	* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci
<i>Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.</i>	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	* bezbłędnie zapisuje ze słuchu tekst stworzonego przez siebie dyktanda
<i>Co to jest homonim?</i>	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w podanych homonimach	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
<i>Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana felietonem Krzysztofa Zanussiego.</i>	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej	* wypowiada się na temat cech felietonu zauważonych w tekście * wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygoto-	* przygotowuje dowolną reklamę

		reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	wywnania reklam	
Reklama jako komunikat językowy.	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika)
Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne	* tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
Ballada „Lilije” jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu	* tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego	* wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wnioski dotyczący obu utworów Mickiewicza	* tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii	* przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie
Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama	* opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania	* przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrot-	* tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć	* wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach,	* w pracy pisemnej nie popełnia błędów

<i>Mickiewicza.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze 	<p>nie</p> <ul style="list-style-type: none"> * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla zakończenie historii 	tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami	
<i>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój ballady * wypowiada się na temat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu 	* projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie na inscenizację dramatu	* pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu
<i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia 	* przygotowuje kilka stron prawniczej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy
<i>Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowowy 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami 	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów	* poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami
<i>Przykazania czy antyprzykazania?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wiersza * przedstawia własne 	* porównuje Dekalog z wierszem	* porównuje treść wiersza z przykazaniem	* określa stosunek osoby mówiącej do	* w dowolnej formie przedstawia realia

Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.	rozumienie utworu i je uzasadnia	* rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia	miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy	rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem	i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobata lub krytyka systemu wyrażona w wierszu)
Debata przy okrągłym stole.	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia swoje zdanie w dyskusji	* wskazuje związek nazwy „konferencja okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze	* ustala listę tematów do debaty przy okrągłym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów	* ocenia argumenty przedstawione przez kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów	* przedstawia informacje na temat rycerzy Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku
Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta.	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię	* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym	* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię
Jak opisać sytuację?	* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych * gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących	* rozpoznaje rodzaje komizmu i określa ich funkcje * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów,	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)

	* dzieli się wrażeniami	akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje	kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę	
Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.	* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania	* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania	* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne	* wskazuje błędy w zdaniach z imiesłowowym równoważnikiem zdania i je poprawia
„Człowiek i prawo” – powtórzenie wiadomości.	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy	* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie	* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania	* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury	* bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania testowe
Nasz projekt.	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej	* ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki	* nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki	* tworzy makietę gazety
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
Co określa naszą	* omawia fragment hasła	* omawia treść	* wypowiada się na	* wypowiada się na	* przeprowadza (potem

<i>tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.</i>	słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie	wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić	temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka	temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu	przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu
<i>Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna	* wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem	* wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedziczy sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom	* podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju	* przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie)
<i>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida „Moja piosnka (II)”.</i>	* określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia ze słowem: Polska * wskazuje refren	* opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną * nazywa wartości moralne * opisuje obraz	* dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów * omawia funkcję innych zabiegów językowych, interpunkcyjnych i graficznych zastosowanych w tekście	* tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych	* przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub sporządza ranking siedmiu cudów Polski)
<i>Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza.</i>	* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza	* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie	* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji	* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz	* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza

		* omawia budowę sonetu	zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź		
<i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i>	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniającą ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	* potrafi bezbłędnie określić zasadę interpunkcyjną w każdym wypowiedzeniu
<i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordon” Adama Mickiewicza.</i>	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
<i>Słynne Polki – Emilia Plater.</i>	* przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz	* odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę * redaguje notatkę o postaci	* wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek * przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie	* wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu do przeczytanych fragmentów tekstu dotyczących roli i zachowania kobiety	* redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy
<i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i>	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeu-

		* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź		literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”	sza we Wrocławiu
<i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.</i>	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	* odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	* podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
<i>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik” – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.</i>	* przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza”	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli
<i>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznamy fragmenty utworu „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego.</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion	* wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności poszczególnych grup wiekowych, zawodów itp.	* przygotowuje informacje na temat podróży- wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej, które warto przeczytać	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
<i>Czy przesłanie wiersza</i>	* wypowiada się na temat	* określa nadawcę	* określa funkcję tytułu	* interpretuje plakaty	* pisze list otwarty,

<i>Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?</i>	<p>przezytanego wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację 	<p>i odbiorcę tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników 	<p>i podtytułu</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata 	<p>w kontekście wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie 	<p>w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury</p>
<i>Refleksje nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego „Nowe pogo”.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje cechy charakterystyczne prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom
<i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów
<i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przezytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego

			temat użytego słownictwa	charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	
<i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
<i>Jak napisać streszczenie?</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * prezentuje streszczenie w gazetce szkolnej
<i>„Przeszłość dla przyszłości” – powtórzenie wiadomości.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> * wykonuje bezbłędnie wszystkie zadania testowe
LEKTURY					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie duchów, ich winę 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat roli chóru 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej (mapy mentalnej) 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym

	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi
Aleksander Fredro „Zemsta”	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * wskazuje rodzaj komizmu na podstawie wybranych fragmentów * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje sabotażowe i dywer- 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment przedstawiający Akcję 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenalem w postaci komiksu (wskazuje podobieństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury

		syjne przygotowane przez Polaków * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej	pod Arsenalem w kontekście zwycięstwa lub porażki	i różnice)	
Charles Dickens „Opowieść wigilijna”	* omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera	* opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera	* redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom	* tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na temat ekranizacji utworu
Stefan Żeromski „Szyfowe prace”	* omawia treść powieści * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje bohaterów * dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu * wie, czym była rusyfikacja * wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: szyfowa praca * przygotowuje „lekturę w pudełku”	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wymienia przełomowe wydarzenie * wypowiada się na temat zasad panujących w szkole prowadzonej w zaborze rosyjskim * charakteryzuje powieść jako gatunek literacki * redaguje opis	* charakteryzuje bohaterów * interpretuje głosowo lub opowiada wybrane fragmenty utworów * opisuje szkołę, panujące tam zasady, wymienia przedmioty, opowiada o stosunku nauczycieli do uczniów i porównuje te informacje z wiedzą o szkole współczesnej	* wykorzystuje w interpretacji tekstu elementy wiedzy o historii i kulturze * wymienia metody rusyfikacji, opisuje sposób nauczania nauczycieli i wykorzystywane metody * interpretuje tytuł powieści, odwołując się do mitologicznej historii	* omawia i ocenia proces kształtowania się poglądów Marcina, jego patriotyzmu i stosunku do powszechnie uznawanych wartości * przygotowuje informacje na temat życia oraz twórczości pisarza i genezy utworu

		<p>przeżyć wewnętrznych wybranego bohatera uczestniczącego w przełomowej lekcji</p>	<p>* ocenia postawę młodzieży wobec rusyfikacji * omawia treść „Reduty Ordon” w kontekście sytuacji opisanej w powieści</p>		
--	--	---	---	--	--